

מדרשיר

תמוז געגוע

לימוד סדנאי לצוותי מורים במעגל השנה מבית "לב לדעת"

רקע: חודש תמוז הוא חודש הקשור בזכרון הלאומי שלנו עם ימי אבל וצער- צום י"ז בתמוז, ותחילתם של שלושת השבועות, ימי בין המיצרים, שסופם ביום העצוב בשנה, תשעה באב. מעבר לאבל ולצער על החורבן, ימים אלו הם גם ימים שמשוך עליהם חוט של כיסופים וגעגוע- למה שהיה, ומה שיכול עוד להיות... בסדנא זו נעסוק במשמעותו ובכוחו של הגעגוע בחיינו, בעקבות שירו של יונתן רזאל "הגעגוע".

למנחה: יש לצלם למשתתפים את מילות השיר והמכתב לקריאה ולאמצעי להשמעת השיר.

פתיחה: נשב במעגל ונניח במרכזו דף גדול ועליו כתוב המילה "געגוע". נבקש מהמשתתפים להעלות

באופן חופשי אסוציאציות למילה זו. לאחר מכן נבקש מהמשתתפים לומר מילה שמציינת מושא געגוע אחד בחיינו בכלל או כרגע.

מפגש עם השיר: נחלק למשתתפים את מילות השיר "הגעגוע" מאת יונתן רזאל.

נאזין לו יחד ולאחר ההאזנה נבקש מהמשתתפים להצביע על מילה או משפט בשיר שהם חשים איתם הזדהות.

דיון: נערוך דיון בקבוצה בעקבות השאלות הבאות: (חלקן או כולן)
• מה מחדש או מגלה השיר ביחס לגעגוע?

• 'תמיד תהיה שואף וחסר'- מה תפקיד הגעגוע?

• ימי בין המצרים מחיים את געגועי האומה למציאות אחרת. למה בדיוק אנחנו מתגעגעים?

• האם אפשר לחבר אחרים לגעגוע? כיצד?

הגעגוע

מילים ולחן: יונתן רזאל

... לא יודע...	ימים עוברים ו...
הרב אמר שבעולם הזה	חיים מספרים את סיפורם
אתה תמיד במרחק	חיים נבנים ו...
תמיד תהיה שואף וחסר	הכל הרבה יותר רגוע
אני זוכר	ילדים משחקים ו...
שכשהייתי קטן	קולם נשמע מהחלון
תמיד בשקיעה	מביט החוצה
הייתי מרגיש.. איזה	עולם סובב סביב
געגוע	אבל הגעגוע לא מרפה
שלא מרפה	הוא לא מרפה
לא מרפה	ממקום אחר
ממקום אחר	זמן אחר
זמן אחר	לא זוכר
הלוואי שהייתי זוכר	לא יודע.....
ממקום אחר	כולם הלכו ו...
זמן אחר	אתה עובר בשקט בין המסדרונות
הלוואי שהייתי זוכר	שומע צחוק ו
ימים עוברים ו...	נזכר שלכל זמן ועת
חיים מספרים את סיפורם	אבל הגעגוע לא מרפה
עננים חולפים ו...	הוא לא מרפה
הכל הרבה יותר רגוע.	ממקום אחר
	זמן אחר

כתיבה יוצרת: נקריא למשתתפים את מכתבו של רבי שלמה קרליבך, "מכתב מירושלים":

מכתב מירושלים/ רבי שלמה קרליבך

יהודי נמצא תמיד בדרך לירושלים. אין כאב בעולם שיכול לגרום לי לשכוח את ירושלים. אין שמחה בעולם שיכולה לגרום לי לשכוח את ירושלים.

רבנו הקדוש המגיד מטריסק ורבנו הקדוש מגורליץ התכתבו אחד עם השני במשך עשר שנים. כל אחד התחיל את המכתבים שלו במילים 'לידידי החשוב והיקר', וחתם בשמו:

'אברהמ'ה' או 'ברוכ'ל'. אבל בין הפתיחה לחתימה, הדף כולו היה ריק. כששאלו את המגיד למה הוא והרבי מגורליץ כותבים כאלה מכתבים אחד לשני, הוא ענה: "כשכותבים בדיו יש מילים, אך כשכותבים בדם אין מילים".

כל יהודי בעולם מקבל מכתב מירושלים. דף ריק שמתחיל במילים: 'לידידי היקר, וחתום: ירושלים'. הדף הזה כל כך עמוק וקדוש! מצד אחד הוא נותן לך תקווה ומצד שני הוא ממש שובר את לבך. אני כותב לכם, אחיי ואחיותיי היקרים, כשאני מחזיק את המכתב הזה בידי ובלבי. כולנו אוהבים את ירושלים וארץ ישראל כל כך הרבה. אבל מכיוון שהדף ריק, כל אחד ממלא את הדף במילים משלו. אני יודע שמילים שכל יהודי כותב בדף באות מרוב אהבה לירושלים.

אבל האמת היא, שאני מחכה ליום שבו האבנים השבורות של הכותל המערבי, הלבבות השבורים של עם ישראל, השבורים כבר אלפיים שנה, יגלו לי מה ירושלים באמת רוצה. אני מברך אתכם ואותי שמחר בבוקר, או אולי הלילה בתוך חלומותינו, נקבל עוד מכתב מירושלים. מכתב שכבר לא מכוסה בדם, אלא באור השמש, מלא באור הגדול שיאיר מירושלים לתוך עם ישראל ולתוך העולם כולו. אחיכם וחברכם,

שלמה בן פסיא (קרליבך),

המשוגע מרוב אהבה לכל יהודי,

משוגע מרוב אהבה לירושלים,

וברוב שיגעון, עדיין מאוהב בכל העולם.

לאחר קריאת המכתב נחלק לכל אחד ואחת מהמשתתפים דף, שבראשו מופיעות המילים 'לידידי/ידידתי היקר/ה' ובסופו חתימה: 'ירושלים'.

נבקש מהמשתתפים לשבת ובמשך כמה דקות שקטות, לכתוב את המכתב שירושלים שלחה להם. חשוב ליצור אוירה רגועה ושקטה שתאפשר התכנסות פנימה. לאחר שסיום הכתיבה נזמין כמה משתתפים המעוניינים בכך, לקרוא את המכתב שכתבו. בעת הקריאה חשוב להקפיד בקבוצה על הקשבה מכבדת ונתינת מקום לדוברים השונים.

אסיף: נבקש מהמשתתפים להשלים את המשפט: כשאני חושב/ת עכשיו על הגעגוע לירושלים, אני חושב על... נשמע בסבב את כל המשפטים ונפרד לשלום.

הגעגוע

מילים ולחן: יונתן רזאל

ימים עוברים ו...
 חיים מספרים את סיפורם
 חיים נבנים ו...
 הכל הרבה יותר רגוע
 ילדים משחקים ו...
 קולם נשמע מהחלון
 מביט החוצה
 עולם סובב סביב
 אבל הגעגוע לא מרפה
 הוא לא מרפה
 ממקום אחר
 זמן אחר
 לא זוכר
 לא יודע
 כולם הלכו ו...
 אתה עובר בשקט בין המסדרונות
 שומע צחוק ו
 נזכר שלכל זמן ועת
 אבל הגעגוע לא מרפה
 הוא לא מרפה
 ממקום אחר
 זמן אחר

לא זוכר , לא יודע...
 הרב אמר שבעולם הזה
 אתה תמיד במרחק
 תמיד תהיה שואף וחסר
 אני זוכר
 שכשהייתי קטן
 תמיד בשקיעה
 הייתי מרגיש ..איזה
 געגוע
 שלא מרפה
 לא מרפה
 ממקום אחר
 זמן אחר
 הלוואי שהייתי זוכר
 ממקום אחר
 זמן אחר
 הלוואי שהייתי זוכר
 ימים עוברים ו...
 חיים מספרים את סיפורם
 עננים חולפים ו...
 הכל הרבה יותר רגוע .

© כל הזכויות שמורות ליוצר ולאק"ם

מכתב מירושלים / רבי שלמה קרליבך

יהודי נמצא תמיד בדרך לירושלים. אין כאב בעולם שיכול לגרום לי לשכוח את ירושלים. אין שמחה בעולם שיכולה לגרום לי לשכוח את ירושלים.

רבנו הקדוש המגיד מטריסק ורבנו הקדוש מגורליץ התכתבו אחד עם השני במשך עשר שנים. כל אחד התחיל את המכתבים שלו במילים 'לידידי החשוב והיקר', וחתם בשמו: 'אברהמל'ה' או 'ברוכ'ל'. אבל בין הפתיחה לחתימה, הדף כולו היה ריק. כששאלו את המגיד למה הוא והרבי מגורליץ כותבים כאלה מכתבים אחד לשני, הוא ענה: "כשכותבים בדיו יש מילים, אך כשכותבים בדם אין מילים".

כל יהודי בעולם מקבל מכתב מירושלים. דף ריק שמתחיל במילים: 'לידידי היקר, וחתום: ירושלים'. הדף הזה כל כך עמוק וקדוש! מצד אחד הוא נותן לך תקווה ומצד שני הוא ממש שובר את לבך. אני כותב לכם, אחיי ואחיותיי היקרים, כשאני מחזיק את המכתב הזה בידי ובלבי. כולנו אוהבים את ירושלים וארץ ישראל כל כך הרבה. אבל מכיוון שהדף ריק, כל אחד ממלא את הדף במילים משלו. אני יודע שמילים שכל יהודי כותב בדף באות מרוב אהבה לירושלים.

אבל האמת היא, שאני מחכה ליום שבו האבנים השבורות של הכותל המערבי, הלבבות השבורים של עם ישראל, השבורים כבר אלפיים שנה, יגלו לי מה ירושלים באמת רוצה. אני מברך אתכם ואותי שמחר בבוקר, או אולי הלילה בתוך חלומותינו, נקבל עוד מכתב מירושלים. מכתב שכבר לא מכוסה בדם, אלא באור השמש, מלא באור הגדול שיאיר מירושלים לתוך עם ישראל ולתוך העולם כולו. אחיכם וחברכם,

שלמה בן פסיא (קרליבך),

המשוגע מרוב אהבה לכל יהודי,

משוגע מרוב אהבה לירושלים,

וברוב שיגעון, עדיין מאוהב בכל העולם.

